

Formandsberetning i fbm generalforsamlingen for Højkros Venner

Indledning, baggrund Højkros situation

Så er det igen blevet tid til at aflægge formandens beretning for året, der er gået i vores forening Højkros Venner, hvis formål er at erhverve, vedligeholde og drive Højkro, som har ligget på bakkedraget ved Sønder Sejerslev siden 1600-tallet som nabo til den gamle middelalderkirke, der tilsammen skaber et helt unikt kulturmiljø.

Som alle nok ved, har Højkro siden 2008 været ejet af Therese Thøgersen samt af hendes bror Michael Thøgersen og deres far Erik Thøgersen. Frem til 2010 forpagtede de Højkro ud. Siden har den stået tom, intet er sket og kroen er forfaldet mere og mere, så den i dag fremstår i miserabel tilstand.

Da kroen siden 1950 har været fredet, har ejerkredsen med Therese Thøgersen i spidsen imidlertid pligt til at vedligeholde den, hvilket fremgår af bygningsfredningslovens Kap. 3 § 9, hvor der står: "En fredet bygning skal af ejeren eller brugeren holdes i forsvarlig stand, herunder tæt på tag og fag."

Hvor alvorlig situationen er, fremgår af den aktindsigt, bestyrelsen har fået af Slots- og Kulturstyrelsen, der hører under Kulturministeriet, og som administrerer loven. I en mail i august 2020 skriver Slots- og Kulturstyrelsen til Therese Thøgersen, at hun skal citat:

"I Lovliggøre de ulovlige forhold ved at sætte den fredede bygning i forsvarlig stand. Forud for istandsættelsen skal bygningerne straks sikres midlertidigt ved at lægge presenninger over taget og at tillukke defekte vinduer og døre med egnet materiale."

Selvom Therese Thøgersen har sat skodder for vinduerne og lagt presenning på taget, kan alle ved selvsyn se, at der intet er sket siden, hvorved de ulovlige forhold stadig eksisterer og Højkro fremstår i en endnu værre tilstand end ved sidste generalforsamling. Det er altså situationen i dag.

Hvad gør bestyrelsen

Lige siden Højkros Venner blev stiftet i november 2022 har bestyrelsens strategi været at arbejde ad to spor for at sikre Højkro: købssporet og myndighedssporet.

Købssporet

Højkros Venner har tilbudt Therese Thøgersen 450.000 kr. for køb af ejendommen vurderet ud fra jordprisen, da ejendommen uden renovering er værdiløs. Alternativt har vi foreslået, at en ejendomsmægler vurderer ejendommen. Therese Thøgersen har afvist begge dele.

Myndighedssporet

Da købssporet desværre ikke har givet resultat, forsøger bestyrelsen i stedet myndighedssporet. Eftersom Højkro er fredet, hører den som nævnt ind under bygningsfredningsloven, der giver Slots- og Kulturstyrelsen følgende muligheder, hvis ejeren af en fredet bygning ikke vedligeholder den:

- først kan Slots- og Kulturstyrelsen give et *varsel om påbud* – for at få vedligeholdelsen bragt i orden
- hjælper dette ikke, kan de give et *egentlig påbud*
- og hjælper dette ikke, kan de give *fortløbende bøder*
- og hjælper dette ikke, kan Slots- og Kulturstyrelsen *gennemføre den specifikt manglende vedligeholdelse på ejers regning*
- og i yderste konsekvens *kan kulturministeren gøre brug af ekspropriation*

Bestyrelsen arbejder nu på, at få Slots- og Kulturstyrelsen til tage disse redskaber i brug og få rettet op på de ulovlige forhold, så Højkro ikke går tabt for eftertiden.

For at kunne lægge maksimalt pres på Slots- og Kulturstyrelsen og i sidste ende få kulturministeren til at ekspropriere Højkro, har bestyrelsen afsøgt, om der er lokal opbakning blandt regeringspartierne i Sønderjylland til at gå videre med sagen. Det er der, og det resulterede i et møde den 1. juni på Christiansborg, hvor flere folketingspolitikere og undertegnede deltog. Således har sagen om Højkro politisk bevågenhed helt ind på Christiansborg. Og det er godt, hvis der skal ske noget.

Therese Thøgersens seneste initiativ

Den seneste udvikling i sagen er, at Therese Thøgersen er i dialog med Slots- og Kulturstyrelsen om at få gjort noget ved Højkro. Det har bestyrelsen kunne konstatere med den nyeste aktindsigt, vi har fået fra februar, ligesom man kan se, at træerne foran Højkro er blevet styntet, der er blevet fældet og ryddet op i haven, inventar er kørt bort og flere presenninger er lagt på taget.

Om det er Højkros Venners blotte eksistens og pres via kontakten til Slots- og Kulturstyrelsen, nyhedsbreve og omtale af vores indsats i aviserne, der har sat skub i tingene og fået Therese Thøgersen og Slots- og Kulturstyrelsen i dialog, skal jeg ikke kunne udtale mig om.

Men som det fremgår af aktindsigten, har Slots- og Kulturstyrelsen bedt restaureringsarkitekt Anker Ravn Knudsen, Rødding, udarbejde en genopretningsplan med prissætning, der omfatter de fredede dele, men ikke el, vvs m.v. Denne plan, som jeg vil tro ligger færdig inden sommerferien, vil danne grundlag for et – ret håndfast - varsel om påbud jf. bygningsfredningsloven § 9 om at bringe bygningerne i forsvarlig stand - hurtigt.

Som det desuden fremgår af aktindsigten, kan Højkro i bedste fald komme i betragtning som et pilotprojekt under Slots- og Kulturstyrelsen. Men skulle den komme det, vil Therese Thøgersen stadig skulle skaffe mange millioner kroner til den indvendige reovering, ny el, vand og varme samt udeområdet m.v. De midler har hun næppe, men måske har hendes far, der ejer 50 % af Højkro.

Under alle omstændigheder vil bestyrelsen følge sagen tæt og holde Slots- og Kulturstyrelsen op på, at Therese Thøgersen overholder loven og i sidste ende arbejde for, at kulturministeren eksproprierer Højkro, hvis alle andre muligheder er udtømte.

Som alle ved, tager myndighedssporet tid. Derfor beder vi fortsat om jeres tålmodighed og opbakning til bestyrelsens arbejde. Ligeså snart der er nyt, udsender vi nyhedsbrev og lægger det på foreningens fb-side.

I den forbindelse kan det ikke understreges nok, hvor vigtigt det er, når vi henvender os til myndighederne, at bestyrelsen har en solid forening bag sig, så de kan se, at Højkro ikke bare interesserer nogle få lokale, men at vi er mange medlemmer fra hele landet. Helt præcist er vi 120

medlemmer og har knap 1000 følgere på FaceBook. Men jo flere, jo bedre. Så når I er kommet hjem, så prik til familie, venner og naboer og opfordre dem til at melde sig ind i Højkros Venner.

Tak for jeres opmærksomhed.

Mads Rykind-Eriksen
Formand for Højkros Venner